

Protokoll fört vid enskild föredragning

Näringsavdelningen
Allmänna byrån, N1

Beslutande
Minister
Jesper Josefsson

Föredragande
Avdelningschef
Linnéa Johansson

Justerat
Omedelbart

Nr 9

Begäran från inrikesministeriet om utlåtande om utkast
till regeringens proposition till riksdagen med förslag till
lag om ändring av utlänningslagen (permanent vistelse).

ÅLR 2025/667

57 N1

Beslut

Landskapsregeringen har inte några synpunkter på förslaget.

Landskapets behörighet

De områden som förslaget omfattar hör till rikets lagstiftningsbehörighet med vissa undantag enligt 27 § 1 mom. 2, 9 och 21 p. samt 29 § 1 mom. 3 och 6 p. självstyrelselagen (ÅFS 1991:71) för Åland om rätten att vistas i landet, hela riket gällande allmänna villkor för utlänningars och utländska sammanslutningars rätt att äga och besitta fast egendom och aktier samt att idka näring, arbetsrätt, socialförsäkring och arbetsavtal.

Landskapets lagstiftningsbehörighet gäller socialvård, undervisning och läroavtal, främjande av sysselsättningen samt näringsverksamhet enligt 18 § 13, 14, 22 och 23 p. självstyrelselagen (ÅFS 1991:71) för Åland med vissa undantag.

Enligt 1 § republikens presidents förordning (FFS 1087/2024) om riktlinjer för anlitande av utländsk arbetskraft på Åland sköts de uppgifter enligt 72 b § i utlänningslagen (FFS 301/2004) som gäller riktlinjerna för anlitande av utländsk arbetskraft på Åland av Ålands landskapsregering.

I fråga om rikslagar som har särskild betydelse för landskapet ska utlåtande inhämtas av landskapet innan lagen stiftas (28 § 2 mom. självstyrelselagen).

Förslagets innehåll

I propositionen föreslås det att villkoren för permanent vistelse skärps. Målet är att uppmuntra till integration och förmedla en bild av en framtid i det finländska samhället.

Det föreslås att den oavbrutna vistelse som krävs för beviljande av permanent uppehållstillstånd i normala fall förlängs från fyra år till sex år. Efter sex års vistelse kan ett permanent uppehållstillstånd i regel beviljas en sökande som har tillräckliga kunskaper i finska eller svenska och två års tid i arbetslivet.

Den som uppfyller ett av tre alternativa tilläggsvillkor kan fortfarande beviljas uppehållstillstånd efter fyra års vistelse. De tre alternativa tilläggsvillkoren är en årsinkomst på 40.000 euro, en högre högskoleexamen eller påbyggnadsexamen som erkänts i Finland tillsammans med två års tid i arbetslivet samt särskilt goda kunskaper i finska eller svenska tillsammans med tre års tid i arbetslivet. I alla situationer får den angivna tiden i arbetslivet inkludera högst tre månader då personen lyft utkomstskydd för arbetslösa eller utkomststöd.

En person kan beviljas permanent uppehållstillstånd genom att avlägga högre högskoleexamen, påbyggnadsexamen eller lägre högskoleexamen vid universitet i Finland. Då är uppehållstillståndet inte förenat med något krav på en viss vistelsetid. I stället beaktas hur snabbt utlänningen avlagt examen. Dessutom krävs det att personen har avlagt vissa studier i finska eller svenska.

Till villkoren för beviljande av EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta fogas de integreringsvillkor som direktivet om varaktigt bosatta tillåter på motsvarande sätt som i fråga om det nationella permanenta uppehållstillståndet. I praktiken är det fråga om krav på kunskaper i finska eller svenska.

Dessutom föreslås att sådana hinder för beviljande av permanent uppehållstillstånd och uppehållstillstånd för varaktigt bosatta som gäller brottsliga gärningar ska skärpas genom att det föreskrivs att ovillkorliga fängelsestraff påverkar beräkningen av vistelsetiden.

Lagen avses träda i kraft den 8 januari 2026.